

Milý Kafko, Kafíčko,

mívám sny jak hádání. Když se probudím, ležím bez hnutí a vzpomínám na ně. Třeba ten dnešní:

„Pssst.“

„Kam mě to vedeš?!“

„Uvidíš.“

„Je tu tma.“

„Budeš koukat.“

„Dáš mi pusou?“

„Ne.“

Jak to bylo dál? Co je pravda? Život, nebo sen? Život je sen. Jenže který? Zavírám oči.

Už si to vybavuju přesně. Půda domu mého otce. Dvě děti. Teda děti... Jedno z nich byla moje dcera Honza, ale hodně vyrostla, takhle ji neznám. Byla to vůbec ona? Vypadala na čtrnáct.

Ale co já? Kde a kdy vlastně teď jsem?

Ten sen. Honza v něm zapálila svíčku. Mohla jsem tedy spatřit, jak jí vyrostly vlasy, jak zkrásněla. Toho chlapce jsem ale nikdy neviděla. Skláněli se nad jakousi krabicí. Honza ji otevřela. Podala klukovi balíček, převázaný červenou šňůrkou. Poznávám ten provázek, nakoupila jsem ho kdysi u Havlíčků asi dvacet metrů, líbilo se mi, že jeho barva připomíná západ slunce. Západ snů? Honza rozbalila papír, který jsem taky koupila a na němž bylo napsáno: DOPIŠY KAFKOVI. Písmo ale nebylo moje!

„To mi dala máma,“ prohlásila Honza v mém snu.

„Vypadá to ale jako tvoje písmo,“ namítl správně chlapec.
„To se ti jen zdá.“

Honza lhala od dětství.

Dál si nepamatuju nic. Nejraději bych spala dál, aby sen pokračoval. Ale asi to nepůjde. Pro dnešek se loučím, objímám tě vroucně, Tvá M.

P. S.: Jsi taky můj?

P. P. S.: Víš, proč Ti říkám Kafíčko? Abych Tě při psaní mohla líbat česky, měním si Tvé české příjmení na křestní jméno a svěhlavě si ho zdrobňuji. (Nerozléváš Ty náhodou kávu?) Jen tak Tě mohu líbat celého od hlavy až po paty a vůbec nic nevynechat. *Česky jsem upřímná až vražedně, vášnivá až na krev, česky jsem milující navždy.* Budu Ti psát česky. Budu Ti psát žensky. Budu Ti psát, co se nemá, a říkat Ti, jak chci a pak ještě... však víš.

Mé dopisy se nejspíš ztratí. Jak jinak. Většinou se uchovávají jen dopisy, které psali muži. Jejich psaní je důstojnější, přijatelnější, zabývají se spíš světaběhem než láskou. A ženy si jejich dopisy schovávají. Jsou pro ně drahocenné. Pánské psaní je vznešené. Filozofické. I když někdy drsné, tvrdé, cynické, ale rozhodně nemluví tolik o lásce. Proč ji zaznamenávat? Je malá, zanedbatelná, je to přece jen taková slabost. Proto muži milostné dopisy ztrácejí.

I Ty lásku ve svém psaní obcházíš, a ne že ne, Kafka. Zamlčuješ ji v dopisech i slovech. Proto to všechno povím. Nemohu jinak. O těch Tvých ponožkách napíšu taky. Že chodíváš v botách bez nich.

Už je opravdu čas vstát. Kolik může být? Devět? Jdu žít, i když bych radši spala.

Navždy Tvá, nepřístojná, M.

Milený můj Kafko, Kafko Mileny,

myslím, že Ti píšu od narození... Znáš ono čekání svého tušeného? Táhlou předtuchu třesuté náhody, která dává milence dohromady? Tak takhle to s Tebou přišlo. A je to zvláštní, protože bydlím v Ovocné 13, jen kousek od Staroměstského rynku, a tedy i od domu, kde žiješ v tuto dobu Ty. Kolikrát jsme se potkali? Kolikrát jsme se nevnímali?

Taky od narození špatně v noci spím. Dívám se na obraz, který mi rodiče pověsili na zeď pokojíku. Dívám se na něj, i když ho nevidím, protože je tma. Čekám, až se rozední a já se budu moci vydat loukou plnou květin. Může být malá holka posedlá květinami? Není to nemoc? Nevím, ale jako vždycky usínám až k ránu, až když se rozbřesknou a vidím květiny z obrazu.

Budí mě až Jeníčkův pláč. A otcův hlas. Zlobí se. Taky ho slyšíš? Měla bych Ti říct, že nosím pruhované klučíčí pyžamo, protože se mi líbí víc než to s mašličkami. A taky že se často dívám do pokoje rodičů klíčovou dírkou, i když se to nesmí. Miluju všechno, co se nesmí. Taky od narození.

Můj bratříček řve víc a víc, už je celý fialový. Bojím se. Matka ho drží v náruči, má rozpuštěné vlasy, je tolik krásná a tolik bleďá, že mám strach. Zmocní se mě strach z krásy, strach z dospělosti, z neznáma. Strach z malého brášky, co mě nenechá spát.

„Má hlad,“ mračí se otec.

„Nemám mlíko,“ maminka se choulí do sebe.

„Musíš mít mlíko!“ přikazuje otec.

Dává se do mě zima. Nechci být velká, nechci mít mlíko, nechci mít miminko.

Máma má nakrajíčku: „Měli bychom ho přikrmit!“

„Můj syn bude mít mlíko od své matky! Žádný náhražky!“

Jeníček pláče a maminka též.

„Co to seš za ženskou?“ Táta naštvane odchází. Víím, že jde do vinárny U Nosticů na Příkopech, ale jinak ničemu nerozumím....

Loučím se. Vlastně neloučím, jsem s Tebou už teď,
M.

Ach Kafko milovaný!

Proč?!

Dneska ráno mě probudilo ticho. Takové to zlověstné, co tlumí nářek.

Jdu bosky k našim. Oba stojí kolem postýlky bráškovy a vůbec mě nevidí. Chci říct něco hezkého, odehnat zlou předtuchu.

„Vidíš, tati, jak spinká...,“ usměju se.

„Mileno, tvůj bratříček usnul navždy,“ vypraví ze sebe otec a jeho tvář nemá žádný výraz.

Matka se vrhne s pláčem na postel.

Tak.

M.

Drahý,

najednou je mi třináct a upřímně – nebylo to tak špatné zůstat jedináčkem. Ovšem jen do jisté doby.

Otec odchází stále častěji. Asi mu nedělá dobře pohled na matku. Já se na ni dívám ráda. I když maminka trpí. Nikdy se nezbavila toho žalu. Nemůže bez bratříčka žít, i když se snaží. Nejde to.

A co já? Copak pro ni nejsem důvodem? Lekám se té

myšlenky. Jsem jako otec. Sobecká a tvrdá. Nechci být taková. Chci žít pro jiné, chci pomáhat lidem. A budu, až vyrostu, slibuju si.

Sedávám u postele nemocné matky dlouhé hodiny. Nic jiného mi nezbyvá, otec chce, abych o ni pečovala. Podávám jí čaj, maminka se často polije, někdy ho celý převrhne do postele, musím ji pak převléct. A pak rychle hodit povlečení do špíny, aby to zas otec nekomentoval. Poslední dobou máma bryndá méně. Moc totiž nepije. Mým úkolem je, aby do sebe dostala aspoň jeden šálek denně. Taky jí dávám prášky. Jsem s ní, i když bych šla radši ven. Učím se oběti. Jde mi to. Venku je zima. Mrzne. Dnes mám s obětavostí potíže. Zdá se mi, že nemůžu doma dýchat. Dusím se. Každý den se zalykám tíhou. Ale otec řekl, že mě matka potřebuje. Jeho snad ne? Mě víc. Těší mě to, i když ne v každé chvíli. Dívám se na ni. Za poslední rok zešedivěla. Její husté, dlouhé vlasy se vždycky rozprsknou po polštáři jako paprsky. Vezmu ji za ruku. Usíná. Je to, Kafíčko, zvláštní pocit, najednou jako bych já byla matka a ona moje dcera, tak je bezbranná a na mě odkázaná, tak je maličká. Ztrácí se před očima. Připadám si důležitá, silná. Usínám na židli. A zase ke mně přichází sen.

Jedu vlakem, nevím kam, průvodčí chce můj lístek, podávám mu ho, on si ho chvíli prohlíží, a když ho cvakne, oznámí mi, že to je lístek na smrt.

Probouzím se leknutím. Dívám se na matku. Klidně spí. Nástěnné hodiny ukazují dvě. Otec doma stále není. Všechno se ve mně naježí. Nechci. Jsem ještě malá! Já chci být bezbranná, chráněná. Ne ona, ale já potřebuju maminku!

Vstávám. Rychle se oblékám. Musím odtud. Pryč, hlavně pryč. Potřebuju vzduch a mráz a stromy. Nevydržím tady už ani minutu. Utíkám z bytu.

Zastavím se až na Rynku. Sněží, je hluboká noc, nikde

nikdo. Uprostřed náměstí stojí ozdobený stromček. Zaplaví mě pocit Vánoc, pocit štěstí, bělosti. Všechno ve mně utichá, stojím bez hnutí. A pak do mě vjedou všichni mí ďasové, co mnou otřásají, co je miluju, co jimi miluju i Tebe, Franzi. Celý ten stromek orvu i s ozdobami, trhám ho a lámu, jsem celá podrápaná a vzrušená. Teprve teď si všimnu, že opodál stojí pod lampou podivný hubený muž. Čte knihu, nevidí, neslyší, padá na něj sníh. Mám plnou náruč stromu a ozdob a ten člověk dělá, že nejsem. Nevšímá si mě tolik, až se mě to dotkne.

„Copak mě nevidíte?“ zeptám se váhavě.

Udiveně zvedne hlavu od knihy, spatřím jeho pohublou tvář a velikánské oči.

„Ani mě neokřiknete?“ skoro se zlobím.

„Učím se hebrejsky. Doma nesmím v noci svítit,“ vysvětlí, jako by se omlouval, ovšem vzápětí zase nesmlouvavě zaryje nos zpátky do knihy.

Odcházím. A se mnou i větvoví. Všechno si to беру domů jako trofej, jako bych právě vyhrála.

I když nevím.

Navždy Tvá M.

Můj ještě nepoznaný a přece mi tak známý,

to ráno v mém životě mi navždy vzalo chuť ke vstávání. Otec mě budí, ale jde to těžko, neví, že spím teprve pár hodin. Nevrlé otvírám oči. Otcova tvář je popelavá.

„Maminka zemřela.“

Nechápu. Posadím se, mnu si oči a on to znovu opakuje, pomaleji a zřetelně. Křičím na něj.

„Proč pořád někdo umírá? Proč?“

Křičím marně. Ke všemu někdo zvoní, otec jde ke dve-

řím, což jsem ráda, chci být sama, sama s maminečkou. Běžím do jejího pokoje. Chci něco udělat, přece musí jít něco udělat, něco, co dává smysl. Obkládám tělo matky větvičkami, co jsem včera natrhala, do vlasů jí dávám vánoční ozdoby. Líbám ji, musím ji zahřát. Rozbrečím se. Jak ji mám zahřát? Otec mi to řekne, to je jasné, otec je lékař. Spěchám za ním.

S náručí plnou smrkových větví vejdu do předsíně, kde otec stojí s policajty.

„Ukradla i ozdoby,“ žalujou.

„No dovoďte! Moje dcera strávila celou noc s umírající matkou! Moje žena dnes časně ráno zemřela, byli byste tak laskaví a chovali se ohleduplně!“

Policajti na mě hledí, pak na mou náruč plnou smrku a jsou bezradní. Já ne, já jsem šílená, usmívám se, i když mi tečou slzy, a na policejní uniformy jim vším každému po jedné ozdůbce. Otec stojí jako opařený, policajti těž, jen já se konečně a naprosto rozpláču.

Tehdy mě táta poprvé v životě obejmje.

„To nic, to nic, holčičko.“

Co víc mohu říct, Kafka?

Tvá navždy Svá M.

Milý Franzi,

zkouším si oblíbit Tvé jméno, i když mi nezní milostně, snad v němčině, snad. Ale německy tolik neumím a pak – tuším, že chceš, abych psala česky.

Vánoce byly smutné. Odjeli jsme s otcem do Špindlerova Mlýna do chaty u Prokopa, kam jsme jezdívali, když jsem byla malá, i s maminkou. Teď jsme tu byli sami jak po konci světa. Táta se snažil, povídal si se mnou, těšilo

mě to, nevěděla jsem, že umí být takhle zábavný a že ho zajímám. Ptal se mě, čím bych chtěla být, ale já nevěděla, odpověděla jsem, že bych si chtěla v životě hodně číst a ani chvíli se nenudit. To ho rozesmálo a řekl, že určitě přijdeme na povolání, které mi toto umožní. Pak mluvil o studiu medicíny, tam se prý čte pořád, někdy i v latině. Řekla jsem, že mám radši živé řeči, které se dají ohýbat, zdobňovat, kterými se dá objímat. Vůbec mi nerozuměl a tak zvláště se na mě díval. Určitě si myslel, že jsem otřesena z matčiny smrti, řekl, že jsem zvázněla a že někdy mluvím jako dospělá. Tak to si nemyslím, mluvím pořád jako já, Milena, a pořád Ti píšu, což ovšem otec nemůže vědět. Ani Ty to nemůžeš vědět. Tady na horách mi táta poprvé připadal jako člověk z masa a kostí. Doma vždycky působil spíš jako náš nadřízený, jako šéf, kterého se nedá dotknout, kterého lze jenom poslouchat. A kterého jsem se bála. Myslím, že maminka taky. Umřela z toho strachu? Neodpovídám si. Proč zrovna já bych měla usilovat o odpovědi, když žádné nejsou? Teď mě napadá, co bych chtěla v životě dělat. Chtěla bych hledat odpovědi. I když nejsou. Bavilo by mě to hledání. Ale tátovi to neřeknu.

Píšu Ti večer, zmožená celodenní túrou. Dneska mě táta netýral lyžováním. Řekl, že už mi to jde a že půjdem pěšky po hřebenech. Byl to dobrý nápad, protože večer se slavil Štědrý den a my jsme oba byli tak unavení, že jsme byli smutní jen málo. Dali jsme si dole smaženého kapra s bramborovým salátem, paní Vaňková ho udělala skvěle, líp než maminka, což nic nemění na tom, že je mi strašně, i když se mi zavírají oči. Dostala jsem nádherný svetr s norským vzorem, táta mi ho nechal uplést na zakázku u Noskových, tak jsem byla skoro šťastná, a šli jsme rychle nahoru do postele. Otec padl a spal a já se dívám ok-

nem na tu bělost a chtěla bych zasněžit. Ne, vlastně ne. Chtěla bych žít a nosit šaty z pravého hedvábí.

Dobrou noc, ať jsi, kde jsi, jsem s Tebou,
M.

P. S.: Neušetřím Tě, Kafka, sdělení, že už mám prsa. Mám je pro Tebe, to je na tom jediné pěkné. Proto Ti to oznamuji, i když dobře tuším, jak jsi v tomto směru lekavý. Jenže tohle jsou moje dopisy, moje území, chce si mi říct moje ženství. Teď už se ovšem lékám i já, to zní jako vagina, promiň, promiň, jeďda, taky se stydím – ale to slovo je latinsky. Proto se nechci učit latinu, dá se za ni schovat. Až budu dospělá a zjistím, čím a kým chci být, čím jsem, tak budu říkat... Ty víš co. Nebo nevíš? Nechci, abys mi utekl, Kafka, už mlčím. Teda skoro. Protože tuším, jak moc tě to ve skutečnosti zajímá.

Když se vidím nahá, myslím na matku. Na to, co znamená být ženou. A taky na to, že mezi mnou a otcem vzniká větší blízkost, ale současně se sobě vzdalujeme. Vzdalují nás má prsa. Maminko!

P. P. S.: Kdybych Tě teď potkala, utekla bych. Měla bych před Tebou Tvůj ostych, Tvůj strach z tělesna. Mé ženství mi připadá nečisté. Co s tím? Nevíš, vid'. Ještě že o sobě zatím nemáme nejmenšího tušení.

Milý,

dlouho jsem se neozvala, ani vlastně nevím proč. Mám dost starostí sama se sebou. Bojuju s otcem, jako bych byla jeho vytoužený syn. Měla bych říct, jako bych nebyla žena. Žena v jeho pojetí. Hloupá, nemožná, co není k ničemu.